

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Ε.Π. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

3^η ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ

ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗΣ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-
2020

Λάρισα, 16 Νοεμβρίου 2017

II

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ-ΠΡΟΟΔΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020 και
ενημέρωση για την Ετήσια Έκθεση 2016

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά
και Επενδυτικά Ταμεία

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014 – 2020

ΠΟΡΕΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Εισαγωγή:

Το ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020, αποτελεί το προγραμματικό κείμενο που περιγράφει ομαδοποιημένα και ανά τομέα, τα μέσα και τους τρόπους που θα υλοποιηθεί η στρατηγική της Περιφέρειας στην 5^η Προγραμματική Περίοδο 2014-2020, δρώντας συνεργατικά σε πολλούς τομείς με τα Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Η έγκριση του ΠΕΠ Θεσσαλίας έγινε με την με αρ. C (2014)10183 final/18-12-2014 Εκτελεστική Απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έγκριση ορισμένων στοιχείων του επιχειρησιακού προγράμματος «Περιφερειακό επιχειρησιακό πρόγραμμα Θεσσαλίας 2014-2020» για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» στην Ελλάδα (CCI 2014GR16M2OP003).

Η σύνταξή του έγινε σύμφωνα με τους εγκεκριμένους Κανονισμούς της Προγραμματικής Περιόδου 2014-2020, το εγκεκριμένο εθνικό Σ.Ε.Σ. 2014-2020 για τη χώρα (5^{ος}-2014), τη Στρατηγική Ευρώπη 2020, τις εθνικές τομεακές πολιτικές όπου το αφορούν, τις κατευθύνσεις και οδηγίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, την υφιστάμενη κατάσταση όπως καταγράφεται σε κάθε επιμέρους τομέα στη Θεσσαλία, τις απειλές, τα δυνατά σημεία και τις δυνατότητες που υπάρχουν στην περιφέρεια και, μέσα από μια διευρυμένη και επί μακρόν διαβούλευση με όλους τους φορείς της Θεσσαλίας.

Η παράλληλη εκπόνηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης στη Θεσσαλία (RIS3 Thessaly), που λαμβάνεται υπόψη κύρια στους Θεματικούς Στόχους 1, 2 και 3 του ΠΕΠ, οδήγησε στην κατάρτιση ενός Προγράμματος στοχευμένου στις δυνατότητες και προοπτικές ανάπτυξης της Θεσσαλίας.

Η Στρατηγική Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων που εκπονήθηκε για το ΠΕΠ 2014-2020 και όπως εγκρίθηκε, εξετάζει και αξιολογεί το Πρόγραμμα και τις παρεμβάσεις του σε σχέση με το περιβάλλον, προτείνοντας μέτρα διασφάλισής του κατά την εφαρμογή του.

Στρατηγικοί Στόχοι – Πόροι:

Οι Στρατηγικοί Στόχοι του ΠΕΠ είναι :

- Ανάσχεση της συρρίκνωσης της επιχειρηματικής και εν γένει παραγωγικής δραστηριότητας και ενδυνάμωση της ελκυστικότητας της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας της Περιφέρειας και των επιχειρήσεων της.
- Ανάπτυξη, αξιοποίηση και αύξηση της συμμετοχής του ανθρώπινου δυναμικού στην αγορά εργασίας και ενεργός ένταξη και κοινωνική ενσωμάτωση.
- Ανάπτυξη και δικτύωση του ερευνητικού ιστού της Περιφέρειας και σύνδεση του με το παραγωγικό / επιχειρηματικό περιβάλλον και την δημόσια διοίκηση της Περιφέρειας
- Συμπλήρωση – ολοκλήρωση διατηρήσιμων και ασφαλούς χρήσης μεταφορικών υποδομών για την ανάπτυξη και την απασχόληση.
- Προστασία του περιβάλλοντος και των πόρων και μετάβαση προς μια οικονομία φιλική προς το περιβάλλον, για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και την αποδοτική χρήση των πόρων.

- Εφαρμογή προγραμμάτων χωρικής ανάπτυξης για αύξηση απασχολησιμότητας και αντιμετώπιση φαινομένων κοινωνικού αποκλεισμού στο πλαίσιο της χωρικής συνοχής των υποπεριοχών της Θεσσαλίας.

Το ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014 – 2020 λαμβάνει συγχρηματοδότηση σε ποσοστό 80% επί της συνολικής δημόσιας δαπάνης του, από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (Ε.Τ.Π.Α.) και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.).

Ο συνολικός προϋπολογισμός του ανέρχεται σε 401.130.674 ευρώ δημόσια δαπάνη, εκ των οποίων ποσό 320.904.539 ευρώ αποτελούν την κοινοτική συνδρομή.

Στο ποσό της κοινοτικής συνδρομής το Ε.Κ.Τ. συνεισφέρει με ποσό 57.094.659 ευρώ και το Ε.Τ.Π.Α. με ποσό 263.809.880 ευρώ.

Διάρθρωση :

Το Πρόγραμμα διαρθρώνεται σε έξι (6) Άξονες.

Εξ αυτών, οι Άξονες 1, 2β, 3, 4 και 5 συγχρηματοδοτούνται από το Ε.Τ.Π.Α. , ενώ οι Άξονες 2α και 6 από το Ε.Κ.Τ.

Οι Άξονες συνοπτικά καλύπτουν 10 «Θεματικούς Στόχους» (εκ των 11 που προβλέπονται από τον Κανονισμό , καθόσον ο α-α 11 δεν εντάσσεται στα ΠΕΠ) , που είναι :

- α/α 1 : Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
- α/α 2 : Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των επικοινωνιών
- α/α 3 : Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων
- α/α 4 : Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
- α/α 5 : Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων
- α/α 6 : Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
- α/α 7 : Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και άρση των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
- α/α 8 : Προώθηση της βιώσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και υποστήριξη της κινητικότητας της εργασίας
- α/α 9 : Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων
- α/α 10 : Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση

Κατανομή των πόρων ανά Άξονα Προτεραιότητας & Θεματικό Στόχο

Στον πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η κατανομή των πόρων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος Θεσσαλίας , ανά Θεματικό Στόχο :

ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014-2020					
	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ		ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ		
ΘΕΜΑΤΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	συνολικό ποσό ανά Θ.Σ.
ΘΣ 1	9.000.000	0,00	11.250.000	0,00	11.250.000
ΘΣ 2	2.500.000	0,00	3.125.000	0,00	3.125.000
ΘΣ 3	38.000.000	0,00	47.500.000	0,00	47.500.000
ΘΣ 4	14.000.000	0,00	17.500.000	0,00	17.500.000
ΘΣ 5	10.000.000	0,00	12.500.000	0,00	12.500.000
ΘΣ 6	56.300.000	0,00	70.375.000	0,00	70.375.000
ΘΣ 7	104.200.000	0,00	130.250.000	0,00	130.250.000
ΘΣ 8	0,00	4.260.000	0,00	5.325.000,00	5.325.000
ΘΣ 9	15.000.000	51.740.000	18.750.000	64.675.000,00	83.425.000
ΘΣ 10	10.000.000	0,00	12.500.000	0,00	12.500.000
ΘΣ 11	00,00	0,00	0,00	0,00	0,00
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΘΣ 1-11	259.000.000	56.000.000	323.750.000	70.000.000	393.750.000
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	4.809.880	0	6.012.350	0,00	6.012.350
ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤ	0	1.094.659	0,00	1.368.324	1.368.324
ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	263.809.880	57.094.659	329.762.350	71.368.324	401.130.674
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	320.904.539		401.130.674		

Στον επόμενο πίνακα, παρουσιάζεται η κατανομή των πόρων του Περιφερειακού Επιχειρησιακού Προγράμματος, ανά Άξονα Προτεραιότητας και Θεματικό Στόχο:

ΠΕΠ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ 2014 - 2020					
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ ΑΝΑ Άξονα Προτεραιότητας ΚΑΙ Θεματικό Στόχο					
ΕΔΕΤ	Κωδ. ΑΞ.	Κωδ. ΘΣ	ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ/ΘΕΜΑΤΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ	ΣΥΓΧΡ/ΝΗ Δημ.Δαπάνη
ΕΤΠΑ	1		ΑΠ.1: ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΞΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΙΔΙΑΙΤΕΡΑ ΤΩΝ ΜΜΕ), ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΤΗΝ ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΜΕ ΑΙΧΜΗ ΤΗΝ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ	49.500.000	61.875.000
ΕΤΠΑ		1	Θ.Σ.1: Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας	9.000.000	11.250.000
ΕΤΠΑ		2	Θ.Σ.2: Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητάς τους	2.500.000	3.125.000
ΕΤΠΑ		3	Θ.Σ.3: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ	38.000.000	47.500.000
ΕΤΠΑ	2B		Α.Π. 2B: ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	25.000.000	31.250.000
ΕΤΠΑ		9	Θ.Σ.9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	15.000.000	18.750.000
ΕΤΠΑ		10	Θ.Σ. 10: Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση	10.000.000	12.500.000

ΕΚΤ	2α		Α.Π. 2α: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ - ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ	56.000.000	70.000.000
ΕΚΤ		8	Θ.Σ. 8: Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων.	4.260.000	5.325.000
ΕΚΤ		9	Θ.Σ.9: Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων	51.740.000	64.675.000
ΕΤΠΑ	3		Α.Π.3: ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ – ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΣΕ ΜΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΦΙΛΙΚΗ ΣΤΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ.	80.300.000	100.375.000
ΕΤΠΑ		4	Θ.Σ.4: Στήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς	14.000.000	17.500.000
ΕΤΠΑ		5	Θ.Σ.5: Προαγωγή της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων	10.000.000	12.500.000
ΕΤΠΑ		6	Θ.Σ.6: Διατήρηση και προστασία του περιβάλλοντος και προαγωγή της αποδοτικής χρήσης των πόρων	56.300.000	70.375.000
ΕΤΠΑ	4		Α.Π. 4: ΑΝΑΠΤΥΞΗ – ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ – ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	104.200.000	130.250.000
ΕΤΠΑ		7	Θ.Σ.7: Προαγωγή των βιώσιμων μεταφορών και εξάλειψη των σημείων συμφόρησης σε υποδομές βασικών δικτύων	104.200.000	130.250.000
ΕΤΠΑ	5		Α.Π. 5: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΤΠΑ	4.809.880	6.012.350
ΕΚΤ	6		Α.Π. 6: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ ΕΚΤ	1.094.659	1.368.324
ΣΥΝΟΛΑ				320.904.539	401.130.674

Δημοσιονομική εξέλιξη Προγράμματος στις 6 Νοεμβρίου 2017 – Προβλέψεις :

Η πρόοδος του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020 από την έναρξή του έως την **6^η-11-2017**, είναι η ακόλουθη :

Έχουν **εξειδικευτεί** δράσεις συνολικού προϋπολογισμού 312.227.381,6ευρώ, που αντιστοιχεί στο **77,8%** του Προγράμματος (έναντι ποσοστού 46,3% κατά τη 2^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης – 10^{ος}/2016).

Έχουν εκδοθεί **Προσκλήσεις** σε όρους συγχρηματοδοτούμενης δημόσιας δαπάνης ποσού 279.044.902 ευρώ, που αντιστοιχεί στο **69,6 %** του Προγράμματος (έναντι ποσοστού 27,2% κατά τη 2^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης – 10^{ος}/2016).

Έχουν ενταχθεί **Πράξεις** σε όρους επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης ποσού 157.285.313,74 ευρώ (με συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη 155.692.688 ευρώ), που αντιστοιχεί στο **39,2 %** του Προγράμματος (έναντι ποσοστού 18,2% κατά τη 2^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης – 10^{ος}/2016).

Έχουν αναληφθεί **Νομικές Δεσμεύσεις** σε όρους επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης ποσού 63.668.448,18 ευρώ, που αντιστοιχεί στο **15,9 %** του Προγράμματος (έναντι ποσοστού 3,4% κατά τη 2^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης – 10^{ος}/2016).

Έχουν καταχωρηθεί **δαπάνες** στο Ο.Π.Σ. σε όρους επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης ποσού 40.648.231,72 ευρώ (με συγχρηματοδοτούμενη δημόσια δαπάνη 39.725.023 ευρώ) που αντιστοιχεί στο **10,1%** του Προγράμματος (έναντι ποσοστού 1,1% κατά τη 2^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης – 10^{ος}/2016).

Στην παρούσα 3^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020, **προτείνεται περαιτέρω εξειδίκευση** του Προγράμματος με νέες δράσεις προϋπολογισμού **34,76** εκ.ευρώ, με τις οποίες το ποσοστό συνολικής εξειδίκευσης του Προγράμματος διαμορφώνεται σε **86,5 %**.

Σε επίπεδο Ταμείου Συγχρηματοδότησης, το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε :

- ΕΤΠΑ : 322.918.000 ευρώ, ποσοστό **97,9 %** επί των πόρων του **Ε.Τ.Π.Α.**
- ΕΚΤ : 30.069.382 ευρώ, ποσοστό **42,13 %** επί των πόρων του **Ε.Κ.Τ.**

Αναλυτικά η πρόοδος του Προγράμματος, εμφανίζεται στο σχετικό **Πίνακα προόδου** του Ε.Π.

Σε σχέση με την **πρόβλεψη προόδου του Προγράμματος και με ορίζοντα τη λήξη του 2017**, υπάρχει επίσης αποτύπωση στο σχετικό **Πίνακα προόδου** του Ε.Π.

Συνοπτικά αναφέρουμε ότι προβλέπεται :

- Περαιτέρω πρόοδος **Εξειδίκευσης** Δράσεων στο Πρόγραμμα, αναφέροντας σχετικά τη Δράση Υποδομών Υγείας (2^η στον τομέα) και Δράσεις στον τομέα της διαχείρισης οικιακών αποβλήτων (πρώτες για τον τομέα).
- Έκδοση **Νέων Προσκλήσεων** για Δράσεις που εξειδικεύτηκαν, όπως οι Προσκλήσεις Υποδομών Ε.Τ.Π.Α. των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης Λάρισας και Βόλου (επενδυτικές προτεραιότητες 2.β, 4.ε και 6.ε), η Πρόσκληση περιβαλλοντικής αναβάθμισης σε οικισμούς άνω των 5.000 κατοίκων στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 6.ε (ΕΤΠΑ), η Πρόσκληση ερευνητικών Υποδομών στο πλαίσιο της επενδυτικής προτεραιότητας 1.α (ΕΤΠΑ). Για τις προς έγκριση εξειδίκευσης δράσεις, η Πρόσκληση συμμετοχής στο χρηματοδοτικό εργαλείο ΤΕΠΙΧ-II στο πλαίσιο της Επενδυτικής Προτεραιότητας 3.α (ΕΤΠΑ), η Πρόσκληση Λιμενικών Υποδομών σε λιμένες ΔΕΔ-Μ στην επενδυτική προτεραιότητα 7.α (ΕΤΠΑ), η Πρόσκληση για Υποδομές Υγείας στην επενδυτική προτεραιότητα 9.α (ΕΤΠΑ), οι Προσκλήσεις τομέα Υγείας στο Ε.Κ.Τ. για δράσεις ψυχικής υγείας και εξαρτήσεων, η Πρόσκληση για το Κέντρο συμβουλευτικής υποστήριξης κακοποιημένων γυναικών στην Καρδίτσα (Ε.Κ.Τ.) κ.α.
- Ως προς τις **δαπάνες** στο τέλος 2017, σύμφωνα με τις εκτιμήσεις αναμενόμενων δαπανών, προβλέπεται επίτευξη σε ποσοστό περίπου 12% του Ε.Π., που σε επίπεδο Ταμείων αντιστοιχεί σε ποσοστό 10,3% στο Ε.Τ.Π.Α. και 18,9% στο Ε.Κ.Τ. Στις δαπάνες αυτές συνεισφέρουν οι ενταγμένες πράξεις που βρίσκονται σε εξέλιξη υλοποίησης των νομικών δεσμεύσεών τους, καθώς και οι πράξεις που αποκτούν στην τρέχουσα περίοδο νομική δέσμευση και αναμένεται να έχουν τις πρώτες δαπάνες τους εντός του 2017.

Η πρόβλεψη τελικών δαπανών και ανά Ταμείο Συγχρηματοδότησης στο ΠΕΠ Θεσσαλίας στο τέλος 2017, σύμφωνα με όλες τις προβλέψεις που αναφέρθηκαν και τις κανονιστικές διατάξεις, υπερκαλύπτει την απαίτηση του στόχου «**v+3**».

Ως προς την εξέλιξη του Προγράμματος, αναφέρονται επίσης τα ακόλουθα :

- Βρίσκονται σε εξέλιξη στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, **αξιολογήσεις** κατατεθειμένων προτάσεων δυνητικών δικαιούχων στο πλαίσιο Προσκλήσεων του

Ε.Τ.Π.Α., όπως : στο πλαίσιο της Πρόσκλησης με «συγκριτική» αξιολόγηση που αφορά σε υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων σε οικισμούς κάτω των 2.000 ι.κ. (2^η Πρόσκληση στον τομέα), της επίσης με «συγκριτική» αξιολόγηση Πρόσκλησης Υποδομών Πρόνοιας, της «άμεσης» αξιολόγησης Πρόσκλησης Υποδομών Σιδηροδρομικών μεταφορών στο δίκτυο ΔΕΔ-Μ, που αφορά στο έργο ηλεκτροκίνησης και σηματοδότηση της γραμμής Παλαιοφάρσαλος – Καλαμπάκα με δικαιούχο την ΕΡΓΟΣΕ .

- Ως προς την πρόοδο των **Νομικών Δεσμεύσεων** ενταγμένων πράξεων, αναφέρουμε ότι προχωράνε σε αποτύπωση συμβασιοποίησής τους στο Ο.Π.Σ. ορισμένες ήδη συμβασιοποιημένες, και σε συμβασιοποίηση και εν συνεχεία αποτύπωση στο Ο.Π.Σ. ορισμένες επίσης πράξεις, τόσο συγχρηματοδότησης Ε.Τ.Π.Α. όσο και συγχρηματοδότησης Ε.Κ.Τ. , εντός του 2017.

Στην ενότητα αυτή πρέπει να αναφερθεί η πολύ μεγάλη καθυστέρηση που υπήρξε με την αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου για τις Δημόσιες Συμβάσεις με το Νέο Νόμο 4412/2016. Ειδικότερα, υπήρξαν καθυστερήσεις από την έκδοση του Νόμου και έως την έκδοση των απαιτούμενων κανονιστικών διατάξεων για σύνταξη τευχών δημοπράτησης έργων και διενέργειας διαγωνισμών, με «κενά» ενδιάμεσα διαστήματα, εκ νέου αλλαγές και εντέλει αλλαγή ημερομηνίας έναρξης ηλεκτρονικών διαγωνισμών για το σύνολο του δημόσιου τομέα στον 7^ο/2017 αντί αρχικής ορισθείσας 10^{ης}/2017, ενώ παραμένουν ακόμα ορισμένες εκκρεμότητες όπως η διαδικασία διαγωνισμών για έργα που δημοπρατούνται με το σύστημα της μελετοκατασκευής. Παράλληλα, με τον ίδιο Νόμο, οι προϋποθέσεις εξασφάλισης γης (απαλλοτρίωση) για την έναρξη της διαδικασίας ενός διαγωνισμού, τροποποιήθηκαν, θέτοντας περαιτέρω απαιτήσεις από τις προϊσχύουσες, επομένως επήλθε καθυστέρηση στους διαγωνισμούς των έργων (αφορά κυρίως οδικά έργα) έναντι των προβλέψεων. Το νέο πλαίσιο, απαίτησε βεβαίως την πλήρη κατανόηση για ορθή εφαρμογή του από το σύνολο των εμπλεκόμενων φορέων και υπηρεσιών. Αποτέλεσμα αυτών ήταν, ενταγμένα και μη δημοπρατημένα δημόσια έργα (ή και μελέτες) έως τον 8^ο/2016 ή και τα μεταγενέστερα εντασσόμενα στο Ε.Π., ενώ προβλέπονταν να συνεισφέρουν στο Ε.Π. και με δαπάνες, να προχωράνε σε διαγωνιστική διαδικασία και συμβασιοποίηση με μεγάλη καθυστέρηση, από τον 4^ο/2017 και μεταγενέστερα. Η μειωμένη πρόοδος των δαπανών στο Πρόγραμμα / Ε.Τ.Π.Α. έναντι της προβλεπόμενης, οφείλεται σχεδόν αποκλειστικά στην υπόψη παράμετρο.

- Εντός του 12^{ου}/2016 κυρίως, εντάχθηκαν στο Ε.Π. τα χαρακτηρισμένα ως «τμηματοποιημένα» έργα (phasing) μεταξύ των Προγραμματικών Περιόδων 2007-2013 και 2014-2020, καθώς και ορισμένα έργα που για διαχειριστικούς λόγους αφαιρέθηκαν από το ΕΣΠΑ 2007-2013 / Θεσσαλία για μεταφορά τους στο ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020. Εξασφαλίστηκε με τον τρόπο αυτό η ολοκλήρωση των τμηματοποιημένων έργων, ενώ παράλληλα υπήρξε στήριξη στα στοιχεία προόδου του Προγράμματος περιόδου 2014-2020 και όπως είχε προβλεφθεί .
- Τον Μάρτιο 2017, απεστάλη η Τελική Έκθεση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του **ΕΣΠΑ 2007-2013** στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή για έγκριση, σύμφωνα με τους προβλεπόμενους κανόνες. Στο πλαίσιο αυτό, αναφέρουμε ότι για το μέρος του Ε.Π. «Θεσσαλία-Στερεά Ελλάδα- Ήπειρος 2007-2013» που αφορά στη Θεσσαλία και διαχειρίζεται από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης της Περιφέρειας, ολοκληρώθηκε το σύνολο των έργων (δημόσια έργα) και δεν παρέμεινε κανένα έργο ως «ημιτελές». Το Ε.Π. ολοκληρώθηκε με υπερκάλυψη του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού του.

Ο σχεδιασμός και εργασία της Ειδικής Υπηρεσία Διαχείρισης , στοχεύει στην ικανοποίηση του στόχου απορρόφησης στο Πρόγραμμα και στο τέλος 2018, αλλά και στην επίτευξη κατά το δυνατόν όλων των στόχων του **Πλαισίου Επίδοσης του Προγράμματος**, που αξιολογείται με τα δεδομένα της λήξης του 2018 και που συναρτάται άμεσα με το ποσό του αποθεματικού επίδοσης στο Πρόγραμμα.

Ως προς τις **Αιρεσιμότητες** που αφορούν στο Πρόγραμμα, αναφέρουμε ότι έχουν ικανοποιηθεί σχεδόν στο σύνολό τους, ενώ ειδικότερη αναφορά γίνεται σε σχετική εισήγηση.

Ως προς τις **Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις** του Προγράμματος, πρόοδος σημειώνεται σε ότι αφορά στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη (Β.Α.Α.), όπου εγκρίθηκαν οι Στρατηγικές της Λάρισας και του Βόλου, με τους Δήμους τους να ορίζονται για την υλοποίησή τους «Ενδιάμεσοι Φορείς Διαχείρισης» στο Πρόγραμμα, ενώ τελούν υπό έκδοση οι πρώτες Προσκλήσεις για υποβολή προτάσεων έργων Ε.Τ.Π.Α. για ένταξη στο Πρόγραμμα. Παράλληλα, προτείνεται για έγκριση στο πλαίσιο της παρούσης 3^{ης} Συνεδρίασης της Επιτροπής Παρακολούθησης, η περαιτέρω ανάπτυξη των Στρατηγικών Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης με εφαρμογή στις πόλεις των Τρικάλων και της Καρδίτσας, που είναι οι πρωτεύουσες των άλλων δύο (2) περιφερειακών ενοτήτων της Θεσσαλίας. Περαιτέρω αναφορά γίνεται σε σχετικές εισηγήσεις.

Στον τομέα των ενεργειών **επικοινωνίας και προβολής** του Προγράμματος, σύμφωνα με το εγκεκριμένο Επικοινωνιακό Σχέδιο του ΠΕΠ και τις ετήσιες εξειδικεύσεις του, καταγράφεται περαιτέρω δραστηριότητα από την προηγούμενη 2^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, προς ικανοποίηση των στόχων επικοινωνίας με το ευρύ κοινό και κοινοποίησης των δράσεων και επιτευγμάτων της συγχρηματοδότησης που λαμβάνεται μέσω του Προγράμματος από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Περαιτέρω αναφορά γίνεται σε σχετική εισήγηση.

Στο πλαίσιο **ενημέρωσης και υποστήριξης των δυνητικών δικαιούχων φορέων**, πραγματοποιήθηκαν ενημερωτικές και τεχνικές συναντήσεις, καθώς και επιμέρους συνεργασίες για την πρόοδο υλοποίησης έργων και Προγράμματος, ενώ συνεχής ήταν η συνεργασία της υπηρεσίας, των δικαιούχων και των αρμοδίων κεντρικών αρχών για θέματα που αφορούν στο Ε.Π. και πράξεις του, ιδίως για το νέο νομοθετικό πλαίσιο δημοσίων συμβάσεων. Σχεδιάζεται η υλοποίηση στοχευμένου προγράμματος εκπαίδευσης και υποστήριξης για το έτος 2018, σε συνεργασία με τις υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. – ΕΣΠΑ και τη ΜΟΔ Α.Ε.

Παράλληλα, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και η Περιφέρεια, συμμετείχαν σε Δίκτυα, Επιτροπές, Ομάδες εργασίας και συναντήσεις εργασίας, με κεντρικούς και αρμόδιους φορείς, για θέματα που αφορούν την πρόοδο και υλοποίηση του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020 και με στόχο την επιτάχυνσή του και ορθή υλοποίηση. Αναφέρονται το Δίκτυο RIS, Δίκτυο Αξιολόγησης, Δίκτυο Χωρικών, Δίκτυο αξιολόγησης κινδύνων απάτης κ.α., η Ομάδα εργασίας για τα Ύδατα, συναντήσεις εργασίας για θέματα Στρατηγικής έξυπνης εξειδίκευσης, επιχειρηματικότητας και κρατικών ενισχύσεων, περιβάλλοντος, διαχείρισης απορριμμάτων, κοινωνικής ένταξης και καταπολέμησης της φτώχειας, κοινωνικής ένταξης Ρομά, αστικής ανάπτυξης, συστήματος διαχείρισης και ελέγχου κ.α.

Σε ότι αφορά σε **θέματα του Ε.Κ.Τ.** και επιμέρους δράσεών του, αναφορά γίνεται στις επιμέρους Επενδυτικές Προτεραιότητες στις επόμενες ενότητες.

Σε ότι αφορά σε θέματα **Ιδιωτικών Επενδύσεων**, αντίστοιχα αναφορά γίνεται στον Άξονα 1 στη σχετική ενότητα που ακολουθεί.

Ως οριζόντιο ζήτημα ωστόσο για τις δράσεις που αφορούν σε ιδιωτικές επενδύσεις, τόσο του Ε.Τ.Π.Α. όσο και του Ε.Κ.Τ., οι οποίες λόγω της φύσης τους, του μεγέθους τους ως προς τον αναμενόμενο αριθμό προτάσεων, των εφαρμοζόμενων κανόνων και της χρήσης του Π.Σ.Κ.Ε. υλοποιούνται κατά κανόνα μέσω «Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης» (Ε.Φ.Δ.), που πρέπει να είναι επαρκής και επιλεγμένος με τις διαδικασίες που προβλέπει το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο, αναφέρουμε ότι υπήρξε συνεχής και στενή συνεργασία των Υπηρεσιών Διαχείρισης των Π.Ε.Π. και της Γ.Γ.Δ.Ε. – ΕΣΠΑ, προκειμένου να οριστικοποιηθεί η διαδικασία –κοινή για το σύνολο σχεδόν των Π.Ε.Π.- για να οριστεί αυτός. Στην παρούσα φάση, δεδομένης της μη εισέτι αποσαφήνισης υπαγωγής σε διαγωνιστική διαδικασία επιλογής, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Π.Ε.Π. Θεσσαλίας και η Περιφέρεια Θεσσαλίας συνεργάζονται για επιλογή δημόσιου φορέα ως Ε.Φ.Δ. ιδιωτικών επενδύσεων στο Πρόγραμμα, ώστε να υπάρξει ενεργοποίηση δράσεων στο συντομότερο δυνατόν χρόνο στο 2018.

Κρίνεται επίσης απαραίτητη η αναφορά στα θέματα των **Κανόνων Κρατικών Ενισχύσεων σε Δημόσιες Υποδομές**, αλλά και εν γένει στις δράσεις των Ε.Π. του ΕΣΠΑ, καθόσον αποτελούν διατάξεις που πρέπει να κατανοηθούν και εφαρμοστούν από το σύνολο των φορέων και υπηρεσιών, από το σχεδιασμό κάθε Δράσης και έκδοση Πρόσκλησης έως την υλοποίηση και ολοκλήρωση αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, υπάρχει συνεχής συνεργασία και υποστήριξη από την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Κρατικών Ενισχύσεων της ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ.

Επίσης, αναφέρεται ότι υπήρξαν αρκετές και σημαντικές τροποποιήσεις του νομοθετικού πλαισίου –πέραν των δημοσίων συμβάσεων με το Ν.4412/2016- σε τομείς που άπτονται του Προγράμματος. Ενδεικτικά αναφέρουμε το Νόμο 4430/2016 για την Κοινωνική Οικονομία (10^{ος}/2016), την ενέργεια (ΚΕΝΑΚ 7^{ος}/2017), νομοθετικές διατάξεις για θέματα περιβάλλοντος (κατάταξη έργων 8^{ος}/2016 κ.α.), τομέα Υγείας (Ν.4486/2017 κ.α.), διαχείρισης απορριμμάτων κ.α.

Εκχωρήσεις από Τομεακά Προγράμματα του ΕΣΠΑ

Πέραν των πόρων του ΠΕΠ Θεσσαλίας, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας, διαχειρίζεται ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης, πόρους του ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020, και ειδικότερα πόρους περίπου 85 εκ.ευρώ δημόσια δαπάνη που αφορούν σε α) υποδομές διαχείρισης αστικών αποβλήτων και β) υποδομές διαχείρισης αστικών λυμάτων σε οικισμούς Γ' προτεραιότητας. Οι τομείς αυτοί είναι άμεσα συναρτημένοι με το σχεδιασμό του ΥΜΕΠΕΡΑΑ αλλά και τις απαιτήσεις των σχετικών Κανονισμών και Οδηγιών περί διαχείρισης λυμάτων και αστικών αποβλήτων.

Έως σήμερα, εντάχθηκαν από την ΕΥΔ Περιφέρειας, τρεις (3) πράξεις «τμηματοποιημένες» από την Π.Π. 2007-2013 που αφορούν σε διαχείριση λυμάτων, ενώ ολοκληρώνεται η αξιολόγηση των προτάσεων που υποβλήθηκαν στην 2^η σχετική εκδοθείσα Πρόσκληση το 2017, με στόχο να ενταχθούν τα έργα εντός του 2017. Με περαιτέρω ενέργειες και συνεργασία με την ΕΥΔ του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ και τη Γ.Γ.Δ.Ε.-ΕΣΠΑ, προσβλέπουμε σε χρηματοδότηση και υλοποίηση των έργων στο σύνολο των υπολειπομένων οικισμών Γ' προτεραιότητας στη Θεσσαλία που δεν έχουν ικανοποιήσει έως σήμερα τους στόχους της Οδηγίας, εντός της τρέχουσας Προγραμματικής Περιόδου.

Παράλληλα, εκδόθηκε το 2017 η Πρόσκληση για έργα Ολοκληρωμένης διαχείρισης απορριμμάτων στο πλαίσιο του εγκεκριμένου ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας, ενώ σήμερα αξιολογείται η πρώτη πράξη που κατατέθηκε και αφορά στη Μ.Ε.Α. Δυτικής Θεσσαλίας.

Σε ότι αφορά στο ΠΑΑ, δεδομένης της εκχώρησης σημαντικών πόρων του για διαχείριση στην Περιφέρεια, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης συνεργάζεται τόσο με τις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες αγροτικής ανάπτυξης όσο και με τις αρμόδιες υπηρεσίες διαχείρισης και εφαρμογής του Υπ. Αγροτικής Ανάπτυξης, στο σχεδιασμό των δράσεων και εξειδίκευση διαδικασιών για την ενεργοποίησή τους.

Στο μέρος της εκχώρησης του Π.Α.Α. που αφορά στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας, προκηρύχθηκε το 2017 η Δράση «βελτίωση πρόσβασης σε γεωργικές εκμεταλλεύσεις» και σήμερα τελούν υπό αξιολόγηση οι προτάσεις που κατατέθηκαν στο πλαίσιο αυτής. Παράλληλα, ενεργοποιήθηκε το Μέτρο 19.4 που αφορά στα Leader, με ένταξη πράξεων για τα τέσσερα (4) προγράμματα που είναι εγκεκριμένα σε επίπεδο Θεσσαλίας.

Στο μέρος της εκχώρησης που αφορά στην Περιφέρεια / Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης, εξελίσσεται η δράση που αφορά στους Νέους Γεωργούς.

Περαιτέρω ενεργοποίηση δράσεων, απαιτεί την εξειδίκευση εκ μέρους των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου.

Τέλος, κρίνεται σημαντική η αναφορά σε δύο κύρια ζητήματα που άπτονται του ΠΕΠ Θεσσαλίας και της προόδου του :

A) Προγραμματική Υπερδέσμευση :

κύριο ζήτημα που τίθεται τόσο στο ΠΕΠ Θεσσαλίας, στο ποσό των εκχωρημένων προς διαχείριση πόρων Τομεακών Προγραμμάτων στην Περιφέρεια, αλλά και εν γένει στα Ε.Π. του ΕΣΠΑ, είναι το ζήτημα της δυνατότητας χρήσης προγραμματικής υπερδέσμευσης για την έγκαιρη ενεργοποίησή τους και ασφαλή ολοκλήρωσή τους.

Ειδικότερα, η ενεργοποίηση στο προβλεπόμενο ποσοστό 120% των πόρων Άξονα Ε.Π., διαπιστώνεται ότι δεν επαρκεί για να καλύψει τον προϋπολογισμό αυτών, λαμβάνοντας υπόψη τα υψηλά ποσοστά των εκπτώσεων στους διαγωνισμούς έργων που διενεργούνται, αλλά και το απαιτούμενο ποσοστό ασφάλειας που πρέπει να υπάρχει στις δράσεις των ιδιωτικών επενδύσεων που εντάσσονται. Για το λόγο αυτό, ζητείται προγραμματική υπερδέσμευση σε επίπεδο Άξονα του ΠΕΠ, αλλά και Δράσης που διαχειρίζεται με «εκχώρηση», από την αρμόδια Γ.Γ.Δ.Ε.-ΕΣΠΑ , με στόχο να υπάρξει χωρίς καθυστερήσεις εντός της προγραμματικής περιόδου υλοποίηση έργων με πλήρη απορρόφηση προϋπολογισμού. Οι ΕΥΔ των Ε.Π. του ΕΣΠΑ συνεργάζονται με την Γ.Γ.Δ.Ε.-ΕΣΠΑ για το σκοπό αυτό. Για το ΠΕΠ στην παρούσα χρονική περίοδο, η παράμετρος αυτή αφορά στον Άξονα 2B κυρίως.

B) Αναθεώρηση Ε.Π. :

Εξελίσσεται στον τρέχοντα χρόνο η 1^η Αναθεώρηση του ΠΕΠ Θεσσαλίας 2014-2020 όπως και των υπολοίπων Ε.Π. του ΕΣΠΑ, λόγω της διαδικασίας τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 [COM (2016)311], με στόχο την ενσωμάτωση των πόρων που αναλογούν στο ΠΕΠ σύμφωνα με την εγκύκλιο της Γ.Γ.Δ.Ε.-ΕΣΠΑ. Με την Αναθεώρηση γίνεται επίσης τακτοποίηση «Δεικτών» του Ε.Κ.Τ., καθόσον διαπιστώθηκε ότι οι αρχικοί ορισθέντες δεν ικανοποιούσαν τις ανάγκες των δράσεων που προβλέφθηκαν ή και υλοποιούνται. Η Αναθεώρηση έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠ και τελεί υπό έγκριση στην Ε.Ε. Ειδικότερη αναφορά γίνεται σε σχετική εισήγηση.

Σύμφωνα με την Αναθεώρηση, στο ΠΕΠΘ κατανέμονται επιπρόσθετα 18.101.153 €, από τους οποίους ποσό 2.220.826 € προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και αφορούν αποκλειστικά σε δράσεις Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, ενώ ποσό 15.880.327 € προέρχονται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και αφορούν στη χρηματοδότηση συγκεκριμένων δράσεων που ήδη υλοποιούνται, είτε νέων στοχευμένων δράσεων.

Ενημέρωση για την ετήσια έκθεση υλοποίησης έτους 2016.

Η Ετήσια Έκθεση 2016 υποβλήθηκε προς έγκριση στα Μέλη της Επιτροπής Παρακολούθησης του ΠΕΠ μέσω γραπτής διαδικασίας με το α.π. 2050/21.06.17 έγγραφο της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και εγκρίθηκε με την με απ. 2189/30.06.16 Απόφαση του Προέδρου της Επιτροπής Παρακολούθησης. Ακολούθως, υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας SFC.

Στις 11/08/17 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή απέστειλε έγγραφο με παρατηρήσεις προς το σύνολο των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, με παρατηρήσεις που κατά κύριο λόγο αφορούσαν στη μη πλήρη εκπλήρωση Αιρεσιμοτήτων, αρμοδιότητας Κεντρικών Αρχών. Σήμερα και μετά την σχετική αλληλογραφία που ακολούθησε τόσο από τις Κεντρικές Ελληνικές Αρχές σχετικά με τις αιρεσιμότητες όσο και από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης για αιτούμενες διευκρινήσεις σε επιμέρους θέματα που αφορούσαν σε τιμές «δεικτών» στο Ε.Π., αναμένεται η έγκρισή τους.

ΠΡΟΟΔΟΣ ΕΝΕΡΓΟΠΟΙΗΣΗΣ ΑΝΑ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΘΕΜΑΤΙΚΟ ΣΤΟΧΟ

Άξονας Προτεραιότητας 1 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των επιχειρήσεων (ιδιαίτερα των ΜΜΕ), Μετάβαση στην ποιοτική επιχειρηματικότητα με αιχμή την καινοτομία και αύξηση της Περιφερειακής Προστιθέμενης Αξίας». Ε.Τ.Π.Α.

ΑΞΟΝΑΣ 1	Κ.Σ.	Δ.Δ.
	49.500.000	61.875.000
Θ.Σ. 1	9.000.000	11.250.000
1.α	6.000.000	7.500.000
1.β	3.000.000	3.750.000
Θ.Σ.2	2.500.000	3.125.000
2.γ	2.500.000	3.125.000
Θ.Σ.3	38.000.000	47.500.000
3.α	21.000.000	26.250.000
3.γ	5.000.000	6.250.000
3.δ	12.000.000	15.000.000

Σ.σ. η κατανομή του Π/Υ στις επενδυτικές προτεραιότητες είναι ενδεικτική

Θεματικός Στόχος 1 «Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας»

Αφορά αποκλειστικά σε δράσεις της RIS που εγκρίθηκε από το Περιφερειακό Συμβούλιο τον 3^ο/2015 και του εξειδικευμένου Σχεδίου Δράσης της RIS που ολοκληρώθηκε στο τέλος 2015 και εγκρίθηκε (2016).

Ε.Π. 1α : Η Ε.Π. προβλέπεται να διαχειριστεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης. Μετά την άρση της αυτοδέσμευσης και αποσαφήνιση διαδικασιών, εγκρίθηκε η εξειδίκευση της πρώτης δράσης, μαζί με τη μεθοδολογία και κριτήρια επιλογής, και η σχετική Πρόσκληση θα εκδοθεί εντός του 2017.

Ε.Π. 1β : εξειδικεύτηκε μέρος της που αφορά σε «Πιλοτικά» Ερευνητικά Προγράμματα στοχευμένα στις προτεραιότητες της RIS3 Θεσσαλίας, με προϋπολογισμό 1 εκ. ευρώ € Σ.Δ.Δ. (1^η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠΘ) και με διαδικασία εκχώρησης σε Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 13 Ν.4314/14). Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης προχωρά σε επιλογή του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης και παράλληλα σχεδιασμό του Οδηγού της προκήρυξης της 1^{ης} δράσης, στο 2018.

Θεματικός Στόχος 2 «Ενίσχυση της πρόσβασης σε ΤΠΕ και της χρήσης και ποιότητας τους»

Ε.Π. 2γ : Αφορά κατά προτεραιότητα σε δράσεις της RIS. Οι πόροι αφορούν σε δημόσιες υποδομές. Προβλέπεται ενεργοποίηση της Επενδυτικής Προτεραιότητας που θα διαχειριστεί από την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, το 2018.

Θεματικός Στόχος 3 «Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ»

Αφορά κατά προτεραιότητα σε δράσεις της RIS. Οι πόροι του Θ.Σ. 3 κατανέμονται σε 3 Επενδυτικές Προτεραιότητες (Ε.Π.), την 3^α, 3γ και 3δ.

Εξειδικεύτηκε ήδη μέρος της Ε.Π. 3^α που αφορά σε ενίσχυση υφισταμένων & νέων επιχειρήσεων για την αξιοποίηση πατεντών ή/και καινοτομιών, καθώς και υποστηρικτικών υπηρεσιών για την βελτίωση της παραγωγικής τους δραστηριότητας ή/και για την ανάπτυξη νέων προϊόντων και υπηρεσιών, προϋπολογισμού 10 εκ. ευρώ Σ.Δ.Δ. (1^η Επιτροπή Παρακολούθησης του ΠΕΠΘ) και με διαδικασία εκχώρησης σε Ενδιάμεσο Φορέα Διαχείρισης (άρθρο 13 Ν.4314/14).

Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης προχωρά σε επιλογή του Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης και παράλληλα σχεδιασμό του Οδηγού της προκήρυξης της 1^{ης} δράσης, στο 2018.

ΘΕΜΑΤΑ για τον Άξονα 1 :

Η οριστικοποίηση των διαδικασιών διαχωρισμού δράσεων μεταξύ ΠΕΠ και Τομεακού Προγράμματος, το νομοθετικό και κανονιστικό πλαίσιο και η διαδικασία επιλογής Ε.Φ.Δ., πέραν της ολοκλήρωσης του σχεδίου δράσης της RIS, καθυστέρησαν την ενεργοποίηση του Άξονα. Δεν αναμένονται περαιτέρω σημαντικές ή και μη προβλεπόμενες καθυστερήσεις. Πρόσθετα αναφέρουμε ότι η επιλογή Ε.Φ.Δ. θα απαιτήσει και διάθεση πόρων τεχνικής υποστήριξης ΕΤΠΑ για τη λειτουργία του όλου συστήματος.

Άξονας Προτεραιότητας 2α «Ανάπτυξη και Αξιοποίηση ικανοτήτων ανθρώπινου δυναμικού – ενεργός κοινωνική ενσωμάτωση» Ε.Κ.Τ.

ΑΞΟΝΑΣ 2α	Κ.Σ.	Δ.Δ.
	56.000.000	70.000.000
Θ.Σ. 8	4.260.000	5.325.000

8.iii	1.705.000	2.131.250
8.v	2.555.000	3.193.750
Θ.Σ. 9	51.740.000	64.675.000
9.i	17.740.000	22.175.000
9.ii	5.240.000	6.550.000
9.iii	6.100.000	7.625.000
9.iv	11.900.000	14.875.000
9.v	3.760.000	4.700.000
9.vi	7.000.000	8.750.000

Σ.σ. η κατανομή του Π/Υ στις επενδυτικές προτεραιότητες είναι ενδεικτική

Θεματικός Στόχος 8 «Προώθηση της βιώσιμης απασχόλησης υψηλής ποιότητας και υποστήριξης της κινητικότητας των εργαζομένων»

Στο ΠΕΠΘ οι πόροι του Θ.Σ. 8 είναι σχετικά περιορισμένοι και στοχεύουν σε χρηματοδότηση καινοτόμων δραστηριοτήτων, κατά προτεραιότητα σύμφωνα με την Περιφερειακή Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (RIS3) ή/και τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Παρεμβάσεις (ΟΧΕ) που περιλαμβάνονται στο ΠΕΠ. Το μεγάλο μέρος των αναγκών της Περιφέρειας Θεσσαλίας αναμένεται να καλυφθεί από το Τομεακό Πρόγραμμα 2014-2020 που διαθέτει τον βασικό Π/Υ του Θ.Σ.8. Η ενεργοποίηση του υπόψη Θ.Σ. θα γίνει με την πρόοδο των ΟΧΕ, αλλά και οριζόντια μέσω Ε.Φ.Δ. , με πρόβλεψη για το 2018.

Θεματικός Στόχος 9 «Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων»

Το σύνολο των δράσεων του Θ.Σ. είναι σε εναρμόνιση με την εγκεκριμένη Περιφερειακή Στρατηγική για την Κοινωνική Ένταξη και την Καταπολέμηση της Φτώχειας καθώς και την αντίστοιχη εθνική στρατηγική με την οποία συνάδει. Αφορά σε ευάλωτες και ευπαθείς κοινωνικές ομάδες.

Ε.Π. 9i : εντάχθηκαν ήδη πράξεις σημαντικού μέρους των πόρων της Ε.Π. που αφορούν σε φροντίδα-φιλοξενίας παιδιών (παιδικοί/ βρεφικοί / βρεφονηπιακοί σταθμοί, ΚΔΑΠ, κλ.π.) για άτομα που έχουν την ευθύνη φροντίδας παιδιών σε νοικοκυριά που απειλούνται από φτώχεια και κοινωνικό αποκλεισμό, δηλ. για γονείς με εισόδημα **κάτω του ορίου** της φτώχειας, για τα έτη από 2015-2016 έως και 2017-2018. Προβλέπεται συνέχιση και σε επόμενα έτη, και σε συμφωνία με την Ε.Ε. Λοιπές προβλεπόμενες δράσεις προωθούνται για ωρίμανση και ενεργοποίηση.

Ε.Π. 9ii : Εκδόθηκε Πρόσκληση που αφορά στη λειτουργία 8 (οκτώ) Δομών στους ισάριθμους οικισμούς ΡΟΜΑ στη Θεσσαλία, ως «παραρτήματα» της δομής «Κέντρα Κοινότητας» (που χρηματοδοτούνται από άλλη Ε.Π.), για διάρκεια 3 έτη. Αυτά αποτελούν μετεξέλιξη των «Κέντρων Ρομά και ευπαθών ομάδων» της περιόδου 2007 – 2013. Εντάχθηκαν όλες στο 2017. Λοιπές προβλεπόμενες δράσεις προωθούνται για ωρίμανση και ενεργοποίηση.

Ε.Π. 9iii : εντάχθηκαν ήδη πράξεις που αφορούν στη δράση «Κέντρα Δημιουργικής Απασχόλησης για παιδιά & εφήβους με νοητική υστέρηση ή/και αναπηρίες –

Βρεφονηπιακοί Σταθμοί Ολοκληρωμένης Φροντίδας», για γονείς με εισόδημα κάτω του ορίου της φτώχειας, από τα έτη 2015 – 2016 έως και 2017-2018. Προβλέπεται η συνέχιση της δράσης για τα επόμενα έτη και σε συμφωνία με την Ε.Ε. Επίσης, εντάχθηκαν πράξεις που αφορούν στη δράση «Εξειδικευμένη εκπαιδευτική υποστήριξη για την ένταξη μαθητών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες», για το σχολικό έτος 2015 – 2016 και 2016-2018. Υλοποιείται δράση (με επιμέρους πράξεις) που αφορά στις Δομές της Ισότητας και ειδικότερα : Κέντρα Συμβουλευτικής και Ξενώνες Φιλοξενίας κακοποιημένων γυναικών , που λειτουργούν με συγχρηματοδότηση από την περίοδο 2007-2013, ως συνέχισή τους και για 3 έτη. Επίσης εντάχθηκε η δράση «Συνέχιση λειτουργίας Κέντρων Διημέρευσης – Ημερήσιας Φροντίδας Ατόμων με Αναπηρία» που αφορά σε χρηματοδότηση συνέχισης λειτουργίας υφιστάμενων Κέντρων που συγχρηματοδοτήθηκαν, για 3 έτη. Λοιπές προβλεπόμενες δράσεις προωθούνται για ωρίμανση και ενεργοποίηση.

Ε.Π. 9iv : Εντάχθηκε η δράση που αφορά σε ΚΗΦΗ (αφορά σε συνέχιση υφιστάμενων συγχρηματοδοτούμενων δομών) για διάρκεια 1 έτος : αφορά σε 4 Δομές ΚΗΦΗ δύο (2) Δήμων στη Θεσσαλία. Σύμφωνα με τις κατευθύνσεις των αρμοδίων κεντρικών αρχών και μετά από συνεργασία με την Ε.Ε., το 2017, η δράση «ΚΗΦΗ» επεκτάθηκε για την περίοδο έως 30-06-2019, με τροποποίηση των ήδη ενταγμένων πράξεων με αύξηση του προϋπολογισμού τους. Προκηρύχθηκε η δράση «Κέντρα Κοινότητας» προϋπολογισμού 3,2 εκ.ευρώ, που αφορά και στους 25 Δήμους της Θεσσαλίας, με άμεση αξιολόγηση και εντάχθηκαν το 2017, 23 Πράξεις που αφορούν σε 23 εκ των 25 Δήμων της Θεσσαλίας (ισάριθμα με τις προτάσεις που κατατέθηκαν). Προκηρύχθηκε η Δράση που αφορά σε Δομές κοινωνικού παντοπωλείου και κοινωνικού φαρμακείου στις 4 πρωτεύουσες των Νομών της Θεσσαλίας και εντάχθηκαν το 2017 οι σχετικές Πράξεις. Εξειδικεύτηκε και τελεί υπό έκδοση η Πρόσκληση που αφορά στο Περιφερειακό γραφείο Διαμεσολάβησης, που λειτουργεί σε επίπεδο περιφέρειας και επί των σκοπών του Μηχανισμού παρακολούθησης της ΠΕΣΚΕ σε συνέργεια με τον εθνικό μηχανισμό και σύμφωνα με τη νομοθετική διάταξη του αρμοδίου Υπουργείου. Στην υπόψη Ε.Π. εντάσσονται – μεταξύ και άλλων - οι δράσεις τομέα Υγείας, με πρόβλεψη σημαντικών πόρων, για τις οποίες στην παρούσα 3^η Συνεδρίαση προτείνεται η Εξειδίκευση αυτών που αφορούν σε «εξαρτήσεις» και «ψυχική υγεία». Σε ότι αφορά στη χρηματοδότηση των ΤοΜΥ, αναφέρουμε ότι στη Θεσσαλία προβλέφθηκε η λειτουργία 12 Δομών, που ξεκίνησαν με χρηματοδότηση από το Τομεακό Πρόγραμμα του ΕΚΤ (όπως και σε όλες τις Περιφέρειες). Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας συνεργάζεται με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας και την ΕΥΣΕΚΤ για οριστικοποίηση σχεδιασμού της και ενεργοποίησή της στο 2018.

Ε.Π. 9v : Ο Νόμος της Κοινωνικής Οικονομίας δημοσιεύτηκε τον 10^ο/2016. Το Υπουργείο Εργασίας προβλέπεται να ξεκινήσει τις Δράσεις που αφορούν στις υφιστάμενες κοινωνικές επιχειρήσεις , καθώς και στις Δομές υποστήριξης , ενώ τα ΠΕΠ στις νέες επιχειρήσεις. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Περιφέρειας συνεργάζεται με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του Υπουργείου Εργασίας και την ΕΥΣΕΚΤ για οριστικοποίηση σχεδιασμού της και ενεργοποίησή της, ενώ για τη Δράση αυτή απαιτείται να επιλυθεί το ζήτημα του Ε.Φ.Δ.

Ε.Π. 9vi : (CLLDs) Η δράση προβλέφθηκε ως καινοτόμα στο Πρόγραμμα, προκειμένου να σχεδιαστεί και υλοποιηθεί «από κάτω προς τα πάνω» μέσω «εταιρικού» σχήματος (δημοσίου-ιδιωτικού) όπως και προβλέπεται. Στοχεύει σύμφωνα με το ΠΕΠ.Θ στην

απασχόληση για την καταπολέμηση της φτώχειας με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και μεγέθη περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη και τα διαλαμβανόμενα στην Π.Ε.Σ.Κ.Ε. Λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι με πόρους του Προγράμματος έχει πραγματοποιηθεί σειρά «οριζόντιων» δράσεων για την καταπολέμηση της φτώχειας και προγραμματίζονται και λοιπές, εξετάζει στην τρέχουσα περίοδο την υλοποίησης μέρους για δράσεις που κατά κύριο λόγο θα στοχεύουν στην απασχόληση των ευπαθών κοινωνικών ομάδων.

ΘΕΜΑΤΑ για τον Άξονα 2α :

- 1) Η προώθηση των δράσεων για το μεγαλύτερο μέρος του Άξονα, εμπίπτει σε τομεακή πολιτική (πρόνοια, υγεία κ.α.). Ως εκ τούτου, προηγείται ο σχεδιασμός σε επίπεδο χώρας και ακολουθεί η εφαρμογή του σε περιφερειακό επίπεδο και επί τη βάση της Π.Ε.Σ.Κ.Ε. (εγκεκριμένη, αποδεκτή για τη συμβατότητά της με την εθνική στρατηγική).
- 2) Για σχεδόν το σύνολο των δράσεων, απαιτείται εθνικό νομοθετικό πλαίσιο (νόμος, Υ.Α. κ.α.) καθώς και ενιαίοι Οδηγοί εφαρμογής. Η υλοποίηση των δράσεων και η παρακολούθηση ορθής εφαρμογής των όρων ένταξης, αποτελούν κομβικό σημείο για την επίτευξη των στόχων σχεδιασμού και χρηματοδότησής τους.
- 3) Το περιορισμένο των πόρων του Άξονα σε σχέση με τις ανάγκες που καταγράφονται (ΠΕΣΚΕ αλλά και πραγματικά προκύπτουσες ανά τομέα / δράση), λαμβάνοντας υπόψη και την ενίσχυση του Άξονα με την 1^η Αναθεώρηση, απαιτεί ιεράρχηση αναγκών επί τη βάση των αποτελεσμάτων τους και απόδοσης για το ΠΕΠ.Θ. Εθνικοί πόροι ενισχύουν δράσεις του Άξονα. Είναι δεδομένο ωστόσο ότι αποκλειστικά πόροι του Θεματικού Στόχου 9, δεν επαρκούν επουδενί για τις ανάγκες του τομέα στην περιφέρεια.

Άξονας Προτεραιότητας 2β «Άξονας Προτεραιότητας 2β «Υποδομές στήριξης και ανάπτυξης ανθρώπινου δυναμικού.» Ε.Τ.Π.Α.

ΑΞΟΝΑΣ 2β	Κ.Σ.	Δ.Δ.
	25.000.000	31.250.000
Θ.Σ. 9	15.000.000	18.750.000
9.α	10.400.000	13.000.000
9.β	1.500.000	1.875.000
9.γ	2.000.000	2.500.000
9.δ	1.100.000	1.375.000
Θ.Σ. 10	10.000.000	12.500.000
10	10.000.000	12.500.000

Σ.σ. η κατανομή του Π/Υ στις επενδυτικές προτεραιότητες είναι ενδεικτική

Θεματικός Στόχος 9 «Πρωώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και των διακρίσεων»

Ε.Π. 9α : περιλαμβάνει δράσεις υποδομών υγείας και πρόνοιας. Έχει εκδοθεί Πρόσκληση για τον τομέα Υγείας (1^{ος}/2016) που έληξε τον 7^ο/2017 λόγω εξάντλησης του προϋπολογισμού της με εντάξεις πράξεων στο Ε.Π. Για την Ε.Π. ζητείται υπερδέσμευση για ενεργοποίηση νέας Πρόσκλησης για τον τομέα της Υγείας, καθόσον οι ανάγκες καταγράφονται αυξημένες και υπάρχει ωριμότητα. Αναφέρουμε ότι υπήρξε κάλυψη μέρους της Πρόσκλησης με έργα που μεταφέρθηκαν από την Π.Π. 2007-2013. Στον τομέα Πρόνοιας, εντάχθηκαν Πράξεις στο πλαίσιο της 1^{ης} εκδοθείσας Πρόσκλησης, ενώ η 2^η Πρόσκληση που έληξε στην τρέχουσα περίοδο έλαβε προτάσεις έργων που υπερκάλυψαν τον προϋπολογισμό της και τελούν υπό αξιολόγηση στην Υπηρεσία.

Ε.Π. 9β : αφορά σε δράσεις αναζωογόνησης αστικών περιοχών με παροχή κοινωνικής, πολιτιστικής ή άλλης συναφούς στήριξης, όπως αυτές προκύψουν από τις Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης. Ενεργοποιείται στο 2017 για τις ΒΑΑ Λάρισας και Βόλου.

Ε.Π. 9γ : αφορά σε χρηματοδότηση υποδομών αναγκαίων για την λειτουργία κοινωνικών επιχειρήσεων, νέων ή υφισταμένων, που αφορά σε αγορά εξοπλισμού ή/και διαμορφώσεις / εκσυγχρονισμό κτιριακών εγκαταστάσεων για την εγκατάστασή τους. Δρα συνεργατικά με την Ε.Π. 9.ν του ΕΚΤ, οπότε προγραμματίζεται να εξειδικευτούν σε συνέργεια.

Ε.Π. 9δ : Η δράση που αφορά σε CLLDs στοχεύει στην απασχόληση με βάση τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και μεγέθη περιοχών, λαμβάνοντας υπόψη και την ΠΕΣΚΕ και λειτουργεί συμπληρωματικά με την Ε.Π. 9νι που συγχρηματοδοτείται από το ΕΚΤ. Για την ενεργοποίηση ισχύουν τα αναγραφόμενα στην αντίστοιχη Ε.Π. του ΕΚΤ.

Θεματικός Στόχος 10 «Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη δια βίου μάθηση»

Ε.Π.10α : Ολοκληρώθηκαν οι εντάξεις σε Προσκήσεις που εκδόθηκαν και αφορούν σε τριτοβάθμια εκπαίδευση (phasing), αλλά και Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Στην εκδοθείσα Πρόσκληση στο 2017 για εξοπλισμό Σχολικών Μονάδων, αναμένεται ένταξη πράξης με Δικαιούχο το Υπουργείο Παιδείας, που θα καλύπτει όλες τις σχολικές μονάδες περιφέρειας σύμφωνα με τον σχεδιασμό. Συνάδουν με την εθνική στρατηγική και επί τη βάση της χαρτογράφησης του τομέα σε περιφερειακό επίπεδο. Για την Ε.Π. ζητείται υπερδέσμευση για ενεργοποίηση νέας Πρόσκλησης για τον τομέα της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης, καθόσον οι ανάγκες καταγράφονται αυξημένες και υπάρχει ωριμότητα. Αναφέρουμε ότι υπήρξε κάλυψη μέρους στην Πρόσκληση με έργα που μεταφέρθηκαν από την Π.Π. 2007-2013.

ΘΕΜΑΤΑ για τον Άξονα 2β :

- 1) Δεν διαφαίνονται ζητήματα, με δεδομένη τη χαρτογράφηση, στους τομείς υγείας και εκπαίδευσης.
-

- 2) Οι Ε.Π. 9β , 9γ και 9δ – μικρού προϋπολογισμού, αναμένεται να προωθηθούν σε συνεργασία με ΟΧΕ και αντίστοιχες δράσεις ΕΚΤ.

Άξονας Προτεραιότητας 3 «Προστασία του περιβάλλοντος – Μετάβαση σε μια οικονομία φιλική στο περιβάλλον» Ε.Τ.Π.Α.

ΑΞΟΝΑΣ 3	Κ.Σ.	Δ.Δ.
	80.300.000	100.375.000
Θ.Σ. 4	14.000.000	17.500.000
4.γ	9.000.000	11.250.000
4.ε	5.000.000	6.250.000
Θ.Σ. 5	10.000.000	12.500.000
5.α	10.000.000	12.500.000
Θ.Σ. 6	56.300.000	70.375.000
6.α)	8.300.000	10.375.000
6.β)	20.300.000	25.375.000
6.γ)	10.900.000	13.625.000
6.δ)	2.000.000	2.500.000
6.ε)	14.800.000	18.500.000

Σ.σ. η κατανομή του Π/Υ στις επενδυτικές προτεραιότητες είναι ενδεικτική

Θεματικός Στόχος 4 «Στήριξη της μετάβασης προς μία οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς»

Ε.Π. 4γ : αφορά σε χρηματοδότηση δράσεων ενεργειακής αναβάθμισης δημοσίων κτιρίων. Στην παρούσα 3^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, υποβλήθηκε για έγκριση η Εξειδίκευση της Δράσης, σύμφωνα με την πρόταση της αρμόδιας Επιτελικής Δομής ΕΣΠΑ Τομέα Ενέργειας, μετά την έκδοση του σχετικού Νόμου (7^{ος}/2017) και την τακτοποίηση της σχετικής Αιρεσιμότητας. Εκκρεμεί η δημοσίευση στο ΦΕΚ των Τεχνικών Οδηγιών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΟΤΕΕ) καθώς και η ολοκλήρωση της επικαιροποίησης του λογισμικού του ΚΕΝΑΚ. Με την προϋπόθεση διευθέτησης των παραπάνω, ακολουθεί συνεργασία με την Επιτελική Δομή για τα κριτήρια της Δράσης, με πρόβλεψη έκδοσης Πρόσκλησης το 2018 μετά την έγκρισή τους.

Ε.Π. 4ε : περιλαμβάνει βιοκλιματικές αναπλάσεις αστικών περιοχών με στόχο την μείωση των εκπομπών αερίου του θερμοκηπίου. Επίσης, αφορά σε δράσεις προώθησης καθαρών αστικών μεταφορών σε συνδυασμό με άλλα μέσα μεταφοράς μηδενικής ή χαμηλής κατανάλωσης ενέργειας και εκπομπών ρύπων στα αστικά κέντρα / πρωτεύουσες Περιφερειακών Ενότητων με στόχο την μείωση της κατανάλωσης συμβατικών μορφών

ενέργειας και τη βελτίωση της ποιότητας της ατμόσφαιρας των αστικών κέντρων. Η δράση ενεργοποιείται στην παρούσα φάση μέσω των ΒΑΑ της Λάρισας και Βόλου, όπου μετά την έγκριση εξειδίκευσης και κριτηρίων, προβλέπεται έκδοση σχετικής Πρόσκλησης εντός του 2017.

Θεματικός Στόχος 5 «Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, της πρόληψης και της διαχείρισης κινδύνων»

Ε.Π. 5α : Περιλαμβάνονται δράσεις σχεδιασμού, πρόληψης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών όπως αντιπλημμυρικά έργα, έργα δασικής πυροπροστασίας, δράσεις προστασίας ακτών από διάβρωση, οικισμών από κατολισθήσεις κ.α. καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης του πληθυσμού για την πρόληψη και αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

Σε σχέση με τις δράσεις αντιπλημμυρικής προστασίας έχει ολοκληρωθεί η προκαταρκτική αξιολόγηση των κινδύνων πλημμύρας από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων του ΥΠΕΝ που περιλαμβάνει και τον προσδιορισμό των Ζωνών Δυνητικά Υψηλού Κινδύνου Πλημμύρας στο Υδατικό Διαμέρισμα της Θεσσαλίας και προχωρά η έγκριση του Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας των Υδατικών Διαμερισμάτων από την Ε.Γ.Υ. στην τρέχουσα περίοδο. Το έργο Phasing από την Π.Π. 2007-2013 εντάχθηκε στο Ε.Π. το 2016 και συνεχίζει την υλοποίησή του.

Περαιτέρω ενεργοποίηση εξετάζεται για το έτος 2018.

Θεματικός Στόχος 6 «Προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικής χρήσης των πόρων»

Ε.Π. 6α : Μετά την έγκριση του αναθεωρημένου ΠΕΣΔΑ Θεσσαλίας, η ενεργοποίηση της υπόψη Ε.Π. προβλέπεται να ξεκινήσει εντός του 2017 (12^{ος}), με εξειδίκευση δράσεων Α' χρηματοδοτικής Προτεραιότητας σύμφωνα με τον ΠΕΣΔΑ, όπως η ενημέρωση και ευαισθητοποίηση και η οικιακή κομποστοποίηση. Σημειώνεται ότι οι δράσεις μεγάλου προϋπολογισμού του ΠΕΣΔΑ που είναι οι Μονάδες Επεξεργασίας (προβλεπόμενες τρεις -3- στη Θεσσαλία), εντάσσονται στους εκχωρημένους για διαχείριση στην ΕΥΔ Περιφέρειας πόρους του Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ. Περαιτέρω δράσεις θα καλυφθούν από την υπόψη Ε.Π. αλλά και με στόχευση διάθεσης περαιτέρω πόρων από το Ε.Π. ΥΜΕΠΕΡΑΑ, καθόσον ο προϋπολογισμός των δράσεων του ΠΕΣΔΑ προκύπτει να υπερκαλύπτει τους διαθέσιμους πόρους και όπως σχεδιάστηκαν. Ζήτημα στην Ε.Π. και τις δράσεις της αποτελεί η τήρηση των κανόνων περί Κρατικών Ενισχύσεων, που αντιμετωπίζεται από κοινού μεταξύ των Ε.Π. του ΕΣΠΑ με τη στήριξη της αρμόδιας υπηρεσίας της Γ.Γ.Δ.Ε.-ΕΣΠΑ που είναι η Ε.Υ.Κ.Ε. Επίσης, τεχνικά ή και κανονιστικά ζητήματα που άπτονται επιμέρους τομέων της Ε.Π., όπως τα «πράσινα σημεία», προωθούνται στην τρέχουσα περίοδο για οριστικοποίηση. Περαιτέρω ενεργοποίηση στην Ε.Π. σχεδιάζεται για το 2018.

Ε.Π. 6β : Οι Δράσεις που αφορούν σε παροχή νερού για ανθρώπινη κατανάλωση, και επεξεργασίας υγρών λυμάτων σε οικισμούς κάτω των 2.000 ισοδύναμων κατοίκων, για προστασία της δημόσιας υγείας ή και αντιμετώπιση περιβαλλοντικής ρύπανσης σε περιοχές ευαίσθητες οικολογικά, ενεργοποιήθηκαν, εντάχθηκαν ήδη έργα πόσιμου ύδατος και αποχέτευσης λυμάτων, ενώ τελούν υπό αξιολόγηση επιπλέον έργα που υποβλήθηκαν στην 2^η Πρόσκληση που εκδόθηκε το 2017 για διαχείριση αστικών λυμάτων σε οικισμούς κάτω των 2.000 ι.κ. Για τις Δράσεις που αφορούν στα Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής

Ποταμών (ΣΔΛΑΠ) που αφορούν στη Θεσσαλία, πέραν της υπό υλοποίηση δράσης που αφορά στην παρακολούθηση των υδάτων κολύμβησης της Περιφέρειας Θεσσαλίας σύμφωνα με την Οδηγία 2006/7/ΕΚ, π/υ 220.000 ευρώ, εκδόθηκε Πρόσκληση με Δικαιούχο τη Διεύθυνση Υδάτων Αποκεντρωμένης Διοίκησης Θεσσαλίας-Στερεάς Ελλάδας και στην τρέχουσα περίοδο τελούν υπό αξιολόγηση κατατεθείσες προτάσεις.

Ε.Π. 6γ : Εκδόθηκε η Πρόσκληση που αφορά σε θεματικό τουρισμό – πολιτισμό και ειδικότερα στον Καταδυτικό, με Δικαιούχους το Υπουργείο Πολιτισμού Αθλητισμού (όπου υπέβαλε πρόταση), τους Δήμους Αλμυρού και Αλοννήσου και την Περιφέρεια Θεσσαλίας, όπως προκύπτει από το εγκεκριμένο σχέδιο για την περιοχή των Βορείων Σποράδων και Παγασητικού. Η απαιτούμενη Προγραμματική Σύμβαση Πολιτισμικής Ανάπτυξης (Ν.3852/2010 άρθρο 100) που αφορά στην υλοποίηση και λειτουργία του «Έργου» τελεί υπό έγκριση ώστε να είναι εφικτή η προώθηση ένταξης των πράξεων για έναρξη υλοποίησής τους. Επίσης, εντός του 2017 προγραμματίζεται η έναρξη εκπόνησης του Επιχειρησιακού σχεδίου που αφορά στην ΟΧΕ τουρισμού – πολιτισμού στη Θεσσαλία, σύμφωνα με το ΠΕΠ, παράλληλα δε υπάρχει συνεργασία με την αρμόδια Επιτελική Δομή προκειμένου να ενεργοποιηθούν δράσεις της υπόψη Ε.Π.

Ε.Π. 6δ : αφορά σε δράσεις προστασίας και ήπιας ανάπτυξης προστατευόμενων περιοχών σύμφωνα με τις κατευθύνσεις του «Priority Action Framework» (PAF) για την βιοποικιλότητα. Στην παρούσα 3^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, κατατέθηκε πρόταση Εξειδίκευσης Δράσεων στην υπόψη Ε.Π. για περιοχές Νατούρα στη Θεσσαλία. Τα κριτήρια των δράσεων αυτών σχεδιάζονται σε συνεργασία με την αρμόδια Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Τομέα Περιβάλλοντος, ώστε με την εν συνεχεία έγκρισή τους από την Επ.Πα. να προωθηθεί (2018) η έκδοση σχετικών Προσκήσεων.

Ε.Π. 6ε : αφορά σε δράσεις περιβαλλοντικής αναβάθμισης των αστικών κέντρων της Θεσσαλίας (βελτίωση ποιότητας της ατμόσφαιρας, βελτίωση της αστικής κινητικότητας, δημιουργία χώρων πρασίνου, αποκαταστάσεις δημοσίων κτιρίων, ποδηλατόδρομοι σε πόλεις ή περίξ αυτών, κ.α). Μεγάλο μέρος των πόρων της ΕΠ αφορά σε Στρατηγικές Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης : Για τις ΒΑΑ Λάρισας και Βόλου, η σχετική Πρόσκληση θα εκδοθεί εντός 2017. Επίσης, μετά την εξειδίκευσή της και την πρόταση τροποποίησης που κατατέθηκε για έγκριση στην παρούσα 3^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης, προγραμματίζεται η έκδοση Πρόσκλησης εντός του 2017, για δράσεις σε οικισμούς άνω των 5.000 στη Θεσσαλία, εξαιρουμένων των Λάρισας, Βόλου και Τρικάλων, Καρδίτσας, με τους δύο τελευταίους να τελεί υπό έγκριση η εκπόνηση Στρατηγικών ΒΑΑ για υλοποίηση – μεταξύ και άλλων- δράσεων στην υπόψη Ε.Π.

ΘΕΜΑΤΑ για τον Άξονα 3 :

Η ενεργοποίηση του Θεματικού στόχου 4 βρίσκεται σε τελική φάση, μετά την εκπλήρωση Αιρεσιμότητας και προώθησης νομοθετικού πλαισίου.

Σε ότι αφορά στους πόρους του Θεματικού στόχου 6 και ειδικότερα των επενδυτικών 6.α (ολοκληρωμένη διαχείριση αστικών αποβλήτων) και 6.β

(πόσιμο νερό και αποχέτευση αστικών λυμάτων), καταγράφονται μειωμένοι σε σχέση με τις απαιτήσεις που υπάρχουν.

Άξονας Προτεραιότητας 4 «Ανάπτυξη – Εκσυγχρονισμός – Συμπλήρωση υποδομών για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη» Ε.Τ.Π.Α

ΑΞΟΝΑΣ 34	Κ.Σ.	Δ.Δ.
	104.200.000	130.250.000
Θ.Σ. 7	104.200.000	130.250.000
7.α	58.500.000	73.125.000
7.β	45.700.000	57.125.000

Σ.σ. η κατανομή του Π/Υ στις επενδυτικές προτεραιότητες είναι ενδεικτική

Θεματικός Στόχος 7 «Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων»

Ε.Π. 7α : Εξειδικεύτηκαν δράσεις «Αναβάθμιση σιδηροδρομικών γραμμών που ανήκουν στο ΔΕΔ-Μ», ΣΔΔ 47,5 εκ. € και «Αναβάθμιση οδικών τμημάτων που ανήκουν στο ΔΕΔ-Μ», ΣΔΔ 23,1 εκ. €. Έχουν εκδοθεί Προσκήσεις, εντάχθηκαν τα οδικά έργα που κατατέθηκαν, ενώ τελεί υπό αξιολόγηση η πρόταση που κατατέθηκε από την ΕΡΓΟΣΕ και αφορά στην ηλεκτροκίνηση – σηματοδότηση του τμήματος Παλαιοφάρσαλος – Καλαμπάκα. Στην παρούσα 3^η Συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης κατατέθηκε για έγκριση η Εξειδίκευση της Δράσης Αναβάθμισης Λιμενικών υποδομών στους λιμένες ΔΕΔ-Μ της Περιφέρειας, που είναι ο Βόλος και η Σκιάθος, μετά από συνεργασία με την αρμόδια Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπ. Ναυτιλίας, με πρόβλεψη έκδοσης της σχετικής Πρόσκλησης εν συνεχεία εντός του 2017.

Ε.Π. 7β : Εξειδικεύτηκε και εκδόθηκε πρόσκληση για τη δράση που αφορά σε λειτουργική αναβάθμιση ενδοπεριφερειακών οδικών συνδέσεων και σύνδεση με διαπεριφερειακό δίκτυο - δευτερεύουσες και τριτεύουσες συνδέσεις με δίκτυα ΔΕΔ-Μ και εντάχθηκαν τα έργα που κατατέθηκαν.

Η Δράση σύνδεσης οικιστικών κέντρων και τουριστικών – πολιτιστικών περιοχών και πυλών εισόδου – εξόδου της Περιφέρειας με το κύριο οδικό δίκτυο και διευρωπαϊκούς άξονες, αφορά σε παρεμβάσεις Ο.Χ.Ε. Ως εκ τούτου, προηγείται η εκπόνηση των Ο.Χ.Ε. και στο πλαίσιο αυτών προωθείται η υπόψη δράση. Ομοίως η αντίστοιχη δράση που αφορά σε λιμένες (εκτός ΔΕΔ-Μ).

ΘΕΜΑΤΑ για τον Άξονα 4 :

- 1) Η πρόσφατη αλλαγή του νομοθετικού πλαισίου για τις δημόσιες συμβάσεις (Ν.4412/2016), επέφερε καθυστέρηση στην έναρξη διαγωνιστικής διαδικασίας στα έργα που είναι αναλογικά σημαντικού προϋπολογισμού και από τα οποία αναμένονται κατά την πρόβλεψη δαπάνες. Η διάταξη περί απαίτησης ολοκλήρωσης

απαλλοτριώσεων προ της έναρξης των κατασκευαστικών έργων, επέφερε μεγάλες καθυστερήσεις στα έργα που εμπίπτουν σε αυτήν.

- 2) Το σιδηροδρομικό έργο τμήματος ΔΕΔ-Μ , αποτελεί σημαντικό έργο για το ΠΕΠ τόσο λόγω του μεγέθους του όσο και της σκοπιμότητάς του. Για το λόγο αυτό, προβλέπεται να παρακολουθείται στενά η πορεία υλοποίησής του, ενώ από τη ΓΓΔΕ-ΕΣΠΑ έχει ενταχθεί στα έργα προτεραιότητας του ΕΣΠΑ 2014-2020.

Άξονας Προτεραιότητας 5 «Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ»

Εκδόθηκε Πρόσκληση, εντάχθηκαν έργα και ξεκίνησε σχετική υλοποίηση. Λαμβάνοντας υπόψη την επικείμενη ενεργοποίηση των Δράσεων για Ιδιωτικές Επενδύσεις, εκτιμάται ότι θα απαιτηθεί ενίσχυση των πόρων, κατάσταση που θα εξεταστεί στο πλαίσιο της επανεξέτασης του Ε.Π. στο 2018.

Άξονας Προτεραιότητας 6 «Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ»

Εκδόθηκε Πρόσκληση , και αναμένεται ένταξη έργων. Σχετικές δράσεις που απαιτούνται καλύπτονται από τους πόρους του ΕΤΠΑ.

Ανακεφαλαιώνοντας, αναφέρουμε :

-
- Μέρος του ΠΕΠ απαιτούσε για την πρόοδό του την ικανοποίηση μιας σειράς θεμάτων, όπως : εκπόνηση Περιφερειακών Στρατηγικών, ικανοποίηση Αιρεσιμοτήτων (συμπεριλαμβανομένων των νομοθετικών ρυθμίσεων που απαιτήθηκαν) κ.α. που οδήγησαν σε καθυστερήσεις ενεργοποίησης τομέων.
 - οι δράσεις επιχειρηματικότητας – κρατικών ενισχύσεων και υπό τις νέες συνθήκες περιόδου 2014-2020, χρήζουν εκχώρησης σε Ε.Φ.Δ., διαδικασία που απαιτεί χρόνο προετοιμασίας και συνεργασιών, έως την Εξειδίκευση και έκδοση σχετικών προσκλήσεων, γεγονός που οδήγησε σε καθυστέρηση έως σήμερα στον τομέα. Αναμένεται πλέον πρώτη ενεργοποίηση στο 2018, μέσω δημόσιου φορέα ως Ε.Φ.Δ.
 - οι πόροι του Ε.Κ.Τ. ως προς την εξειδίκευσή τους, και ιδιαίτερα όσοι αφορούν σε οριζόντιες δράσεις εθνικής πολιτικής στο Θ.Σ.9, τελούν σε κάθε περίπτωση εν αναμονή εξειδικεύσεων από τα αρμόδια υπουργεία καθώς και κανονιστικών και νομοθετικών ρυθμίσεων. Ως προς τους τομείς Ε.Κ.Τ. που αφορούν σε Ιδιωτικές Επενδύσεις (Θ.Σ.8, Ε.Π. 9ν), απαιτείται επιλογή Ε.Φ.Δ. και σύστημα διαχείρισης που να συνάδει με τους κανόνες κρατικών ενισχύσεων και το Π.Σ.Κ.Ε.
 - τα Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Βιώσιμη Αστική, Χωρικές Επενδύσεις, Τοπικής Ανάπτυξης – CLLDs) για την εκπόνησή τους απαιτούν προετοιμασία σημαντική, συνεργασία, εξειδίκευση κλπ. προκειμένου να εκπονηθούν με την απαιτούμενη στόχευση και πληρότητα, ώστε εν συνεχεία να εξειδικευτούν και προκηρυχθούν στο ΠΕΠ.Θ
 - Στον τρέχοντα χρόνο, έχει επιτευχθεί πρόοδος που επιτρέπει με βεβαιότητα να υπάρξει πρόβλεψη τόσο για την ικανοποίηση των στόχων άμεσης χρονικής απαίτησης (απορρόφηση 2017), όσο και μεσοπρόθεσμης (στόχοι τέλους 2018), αλλά και ενεργοποίησης σημαντικών τομέων του Προγράμματος / όπως δράσεις

επιχειρηματικότητας ή διαχείρισης απορριμμάτων - σε σύντομο πλέον χρονικό διάστημα, προς επίτευξη και του Πλαισίου Επίδοσης του Προγράμματος.

- Η Προγραμματική Υπερδέσμευση στο ΠΕΠ και Άξονές του, πρέπει να εγκριθεί από τη Γ.Γ.Δ.Ε. – ΕΣΠΑ, προκειμένου να υπάρξει επιτυχής απορρόφηση του συνόλου του εγκεκριμένου Προϋπολογισμού τους , έγκαιρα εντός της περιόδου της τρέχουσας Π.Π.

Λάρισα, 6 Νοεμβρίου 2017

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης
Ε.Π. Περιφέρειας Θεσσαλίας